

Cazul Mailat în presa britanică – o abordare din perspectiva teoriei *frame*-urilor

Delia Cristina BALABAN, Conf. dr.

Mirela ABRUDAN, MAGYARI Noemi, Asist. drd.

Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca

Cadrul teoretic: Teoria despre *frame*-uri este rezultatul unui demers interdisciplinar în științele sociale care include aspecte legate de sociologie, științe politice, psihologie și nu în ultimul rând științele comunicării. Teoria cu privire la *frame*-uri se bazează pe presupunerea că modul în care o știre este prezentată de mass-media influențează felul în care publicul receptează știrea. Originea teoriei se găsește în psihologie și în sociologie. Astfel psihologii Kahneman și Tversky sunt primii autori care utilizează modelul *frame*-urilor, iar pentru relevanța studiilor sale, Kahneman este răsplătit cu premiul Nobel pentru economie în anul 2002. Ideea centrală este aceea că prezentări diferite ale unor situații perfect identice pot influența decisiv alegerea modului în care indivizii evaluează o situație și procesele decizionale conexe. Fundamentul sociologic al teoriei *frame*-urilor îl reprezintă lucrările canadianului Erving Goffman și ale colaboratorilor săi, care sunt de părere că indivizii nu pot înțelege lumea în totalitatea sa și din acest motiv urmăresc în permanență să interpreteze experiența lor de viață astfel încât ceea ce se petrece în jurul lor să capete sens. În vederea structurării eficiente a informațiilor, indivizii utilizează scheme interpretative, așa numitele *frame*-uri (traducere: cadre de interpretare Scheufele D.A./Tewksbury D, 2007, 11-12).

Așadar *frame*-urile nu sunt altceva decât acele cadre de interpretare care funcționează sub forma unor structuri cognitive în mintea jurnaliștilor în cazul mass-media, aceste structuri având rolul de a contribui la procesele de selecție și de prezentare a informațiilor. *Frame*-urile sunt puncte de vedere selective asupra unor teme sau evenimente (Balaban, 2008).

Gitlin tematizează rolul *framing*-ului pentru jurnaliști. *Frame*-urile reprezintă pentru el metafore pentru structurarea cognitivă care permit jurnaliștilor să lucreze mai rapid și să se bazeze pe rutină. Gamson și Modigliani evidențiază caracterul dinamic, instabil al *frame*-urilor media, acestea fiind dependente de discursul social. Entman consideră că fiecare *frame* include elementele unei argumentări clasice: definirea problemei, analiza cauzală, judecata morală și propunerea de remediere, cu alte cuvinte soluția (Entman, 1993). Fenomenul de *framing* este multidimensional, astfel sunt definite: *framing*-ul prin selectarea aspectelor tematice,

framing-ul prin structurarea internă, *framing*-ul prin crearea de relații între diverse aspecte ale temei și *framing* prin contextualizare externă, prin crearea de relații cu alte teme, ceea ce se numește în literatura de specialitate *frame* – *bridging* (Jäckel: 2008, 185).

Prin prisma teoriei prezentate mai sus, studiul de față urmărește să prezinte felul în care jurnaliștii au prezentat cazul Mailat, îndeosebi felul în care evenimentele cunoscute de presă sub această denumire specifică au fost instrumentalizate pentru a fi încadrate într-un cadru interpretativ specific.

Ipoteza cercetării am formulat-o astfel: cazul Mailat a reprezentat un eveniment integrat în contextul amplu al discursului pe tema imigrației din Marea Britanie. Am formulat și un număr de **interogații** pe care le-am considerat a fi semnificative:

- cum a fost prezentat cazul Mailat în presa internațională utilizând cazul particular al presei britanice;
- cum pot fi definite *frame*-urile interpretative având în vedere elementele de prezentare a problemei, dimensiunile morale, soluțiile propuse de jurnaliști;
- dacă putem vorbi de o dinamică a *frame*-urilor în acest sens;
- dacă putem vorbi despre o dinamică care are legătură cu contextul socio-politic.

Metoda de cercetare utilizată a fost analiza de conținut cantitativă și calitativă aplicată unor articole apărute în publicațiile *The Times*, *The Independent*, *The Guardian*, *The Daily Mail*, *The Daily Telegraph*, *The Daily Express* și chiar a unor publicații precum *The Financial Times*, *BBC News* și *The Economist* (perioada 1 noiembrie – 10 decembrie 2007, versiunea on-line și selectiv ziarele în format print) pentru presa britanică. Au fost alese publicațiile de mai sus pentru a avea un spectru cât mai larg de publicații atât din punct de vedere al formatului, cât și din punct de vedere al orientării politice. Pentru sistemul media britanic este cunoscută importanța tabloidelor atât în ceea ce privește cifrele de audiență, cât și statutul pe care tradițional acestea le au în Marea Britanie. Eșantionul cuprinde și articole din publicații economice precum *Financial Times* dar și articole de pe site-ul *BBC News*, cunoscut fiind renumele de care se bucură BBC, printre altele și pentru echidistanța cu care sunt

prezentate informațiile. Având în vedere caracterul diferit al *BBC News* (portal de știri) în comparație cu celelalte publicații alese, care sunt ziare on-line, această publicație este cuprinsă doar în analiza cantitativă.

Cuvinte cheie pentru identificarea articolelor au fost: *români, România, rromi, emigranți*. Am ales aceste publicații datorită spectrului larg pe care îl reprezintă. Totodată a fost realizată o analiză cantitativă asupra acestor publicații în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2007 pentru a determina dacă frecvența articolelor în care termenii *român* sau *România* apar, este mai mare în luna noiembrie 2007 decât în lunile precedente.

Pentru **analiza cantitativă** (pentru perioada 1 noiembrie – 10 decembrie 2007) au fost utilizate următoarele categorii:

1. Crimă/criminalitate (*crime/murder*);
2. Imigrant (*immigrant/immigration*);
3. Deportare (*deportation/expel/expulsion*);
4. Xenofobie (*xenophobia*);
5. Rrom (*Roma/Gypsy*);
6. Român (*Romanian*).

Rezultatele cercetării: Tabelul de mai jos prezintă sintetic rezultatele analizei de conținut cantitative.

Publicația	Titlu articol	Data
BBC News (on-line)	1. <i>Italy crackdown on foreign crime (trad. Ofensiva Italiei împotriva crimei)</i>	01.11.2007
	2. <i>Italy starts deporting Romanians (trad. Italia începe deportarea românilor)</i>	05.11.2007
	3. <i>Italian expulsions worry Romania (trad. Expulzările italienilor îngrijorează România)</i>	06.11.2007
	4. <i>Migrants row strains Italy-Romania ties (trad. Migrația leagă strâns legătura româno-italiană)</i>	09.11.2007
	5. <i>Poverty and exclusion blight Roma (trad. Sărăcia și excluderea bântuie Roma)</i>	04.12.2007
	6. <i>Italian Senate backs deportation (trad. Senatul Italian votează în favoarea deportărilor)</i>	06.12.2007
	7. <i>Rome 'umbrella killer' sentenced (trad. Ucigașa rroma cu umbrela a fost condamnată)</i>	17.12.2007
The Times	1. <i>Anger at EU immigrants explodes after woman's brutal death (trad. Supărarea față de imigranții din UE explodează după o crimă brutală)</i>	02.11.2007
The Economist	1. <i>Disharmony and tension (trad. Dizarmonie și tensiune)</i>	08.11.2007
The Guardian	1. <i>Italian woman's murder prompts expulsion threat to Romanians (trad. Uciderea unei femei italiene accelerează pericolul expulzării pentru români)</i>	02.11.2007
	2. <i>Italian police begin to round up Romanians (trad. Poliția italiană a început să verifice românii)</i>	03.11.2007
	3. <i>Violence as Italy expels migrants (trad. Violența izbucnește în timp ce Italia expulzează emigranții)</i>	04.11.2007
	4. <i>Xenophobia destroys EU's ultra-rightwing MEP group (trad. Xenofobia distruge grupul parlamentar de extremă dreaptă din Parlamentul European)</i>	15.11.2007
The Independent	1. <i>Outcasts: Italy turns on its immigrants in wake of a murder (trad. Respinși: Ca urmare a unei crime, Italia se declară împotriva imigranților)</i>	03.11.2007
	2. <i>Pope urges respect as politicians turn on Italy's Roma population (trad. Papa îndeamnă la toleranță în timp ce politicienii instigă populația de origine rroma din Italia)</i>	05.11.2007
	3. <i>Pressure mounts on Prodi over Italian 'outcast' law (trad. Presiune asupra lui Prodi pentru legea italiană de expulzare)</i>	06.11.2007

Categorii	Ziarul									
	BBC News		The Times		The Guardian		The Economist		The Independent	
	Nr. art analiz : 7		Nr. art analiz : 1		Nr. art analiz : 4		Nr. art analiz : 1		Nr. art analiz : 4	
	Nr. ap.	Fr. ap/art	Nr. ap.	Fr. ap/art	Nr. ap.	Fr. ap/art	Nr. ap.	Fr. ap/art	Nr. ap.	Fr. ap/art
Crimă	25	3,57	5	5	13	3,25	5	5	7	4,25
Imigrant	15	2,14	8	8	8	2	4	4	23	5,75
Deportare	31	4,42	1	1	10	2,25	5	5	17	4,25
Xenofobie	4	0,57	1	1	3	0,75	-	-	3	0,75
Rrom	20	2,85	-	-	6	1,5	4	4	10	2,5
Român	50	7,14	13	13	19	4,75	11	11	13	3,25
Romano Prodi	6	0,85	3	3	2	0,5	4	4	6	1,5
Walter Veltroni	1	0,14	3	3	2	0,5	6	6	8	2
Călin P. Tăriceanu	4	0,57	1	1	-	-	1	1	1	0,25

Din acest tabel se observă frecvența unor termeni precum *crimă, imigrant, deportare* și totodată frecvența termenului *român*, mai mare decât a termenului *țigan*. Personalitățile politice cel mai des citate de articolele britanice sunt pentru România primul ministru Călin Popescu-Tăriceanu, urmat de Traian Băsescu (așa cum se poate vedea și în analiza calitativă care succede) iar pentru Italia primul ministru Romano Prodi și respectiv primarul Romei, locul unde s-a

petrecut incidentul, Walter Veltroni. În contextul general al problemei migrației la nivel european, sunt citați în articolele analizate mai jos și înalți oficiali europeni, cum este cazul lui Jose Manuel Barroso. Din tabelul de mai sus se poate vedea faptul că cel mai mare număr de apariții pe această temă le are *BBC News*, motivul putând fii și caracterul de portal de știri pe care l-am menționat mai sus.

Încadrarea evenimentelor din perspectiva jurnalistică, fenomenul de *framing*, poate fi observat încă din titlurile articolelor, așa cum apare cel de-al doilea tabel. Iată doar câteva exemple în acest sens:

În cele ce urmează este sintetizat modul în care evenimentele au fost descrise, interpretate și nu în ultimul rând încadrate de către o parte dintre jurnaliștii britanici (în ordinea cronologică și grupate în funcție de publicație):

The Times

În articolul *Anger at EU immigrants explodes after woman's brutal death* (2 noiembrie 2007, trad. *Supărarea față de imigranții din UE explodează după o crimă brutală*) este relatat incidentul petrecut în octombrie 2007, uciderea Giovannei Reggiani de către cetățeanul român de naționalitate rromă, Romulus N. Mailat. Acesta a recunoscut că a jefuit-o pe italiancă, însă a negat faptul că ar fi violat-o. Putem citi că italienii dau vina pe români, pentru crimele comise după aderarea României la Uniunea Europeană. Articolul relatează că Romano Prodi l-a avertizat pe primul ministru Tăriceanu în legătură cu expulzările cetățenilor români, fiind nevoie de o soluție urgentă care să împiedice criminalii să mai traverseze frontierele. Putem citi diferite opinii și declarații ale mai multor politicieni în ceea ce privește așa numita *problemă a românilor*. Articolul ne informează despre apariția unui text în ziarul *Corriere della Sera*, în care s-a spus că românii i-au înlocuit pe albanezi și marocani, accentuând că românii au devenit deja europeni, cum sunt și italienii. Primarul Romei, Walter Veltroni a spus că ar fi trebuit să urmeze exemplul Marii Britanii și a celorlalte țări care au impus o limită a imigranților care provin din noile țări membre, cum ar fi România și Bulgaria. La sfârșitul articolului este prezentată o statistică, sursa fiind Eurostat, Euromonitor. Există și date care vin să întărească perspectiva anti-migrație a articolului: 2 milioane de români trăiesc peste hotare (adică 10% din populația țării lor), unul din doi trăiesc în Spania, Italia; 114 euro este salariul minim în România, o zecime al salariului minim în Marea Britanie.

În articolul *Italy permitted to expel EU citizens* (6 noiembrie 2007, trad. *Italia permite expulzarea cetățenilor din UE*) putem citi despre decizia Comisiei Europene de a acorda Italiei dreptul de a expulza imigranții, dar numai în calitatea lor de indivizi, și nu în calitatea lor de cetățeni ai unor țări particulare. Purtătorul de cuvânt al guvernului italian, Frisco Abbing, este citat: *chiar dacă este dreptul oricărui cetățean al UE să circule liber în 27 de țări, există posibilitatea ca o țară să expulzeze indivizi care nu îndeplinesc criteriile de reședință într-o țară și care reprezintă o amenințare pentru siguranța și sănătatea publică.*

În articolul *Let them in. But it is still a mess* (16 noiembrie 2007, trad. *Lăsați-i înăuntru. Dar tot este un dezastru*) putem citi că în anumite țări din UE, cum ar fi Franța, Olanda, Marea Britanie, Italia, s-a dezvoltat un puternic sentiment negativ față de imigranți. În Marea Britanie guvernul lui Gordon Brown a adoptat și el legea privind expulzarea imigranților, așa cum a procedat și Italia. Gordon Brown a promis *locuri de muncă în țară pentru lucrătorii britanici*. În cadrul acestui articol se face o comparație între imigranții din Statele Unite și cei din Europa, spunând că aparent problema Statelor Unite privind imigranții ilegali este o problemă economică. Însă această problemă nu este una reală, deoarece statul continuă să crească solid din mai multe puncte de vedere (mai puțin șomeri, salarii mai mari pentru cetățenii proprii).

The Independent

Articolul *Italian woman's murder prompts expulsion threat to Romanians* (2 noiembrie 2007, trad. *Crima asupra unei femei italiene, accentuează temerile de expulzare ale românilor*) relatează cele întâmplate cu italianca Giovanna Reggiani, relatând despre crima comisă de către Romulus N. Mailat, despre care se scrie că a fost unul dintre românii care au asaltat Italia după anularea vizelor.

Articolul intitulat *Outcasts: Italy turns on its immigrants in wake of a murder* (3 noiembrie 2007, trad. *Respinsi: Ca urmare a unei crime, Italia se declară împotriva imigranților*) începe într-o manieră narativă, prezentând tabăra din Roma, unde s-a petrecut incidentul pe 30 octombrie, și accentuând faptul că tabăra este acum goală. După această *povestire* articolul schimbă tonul, amintind că Italia trebuie să ia măsuri drastice și rapide pentru a-i învăța pe imigranți o lecție pe care nu o vor uita. Articolul relatează și despre acțiunile și declarațiile primarului Romei, Veltroni și despre introducerea legii care spune că prefecturile locale pot expulza imigranții, dacă acestea consideră că reprezintă un pericol public și amenință siguranța cetățenilor. O statistică realizată de către poliția din Londra, publicată de asemeni în acest articol, afirmă că 27% din populația Londrei sunt imigranți, dar că aceștia au comis doar 20% dintre crime. Danny Sriskandarajah, directorul *Asociației de Cercetări Strategice ale Migrației, Egalității și Cetățeniei*, a declarat pentru ziar: *chiar dacă statisticile arată că străinii nu sunt cei care comit cele mai multe crime în Marea Britanie, există o combinație între frica față de intruși (outsiders) și neîncrederea față de aceștia. Putem citi și despre declarațiile date de cetățeni italieni în legătură cu imigranții. Unul dintre ei a spus: ar fi mult mai bine să plece acasă, ne este frică dacă mai stau aici. Cel de al doilea a declarat că dacă oamenii aceștia trebuie să jefuiască și să comită crime pentru a rămâne în viață, ar trebuie mai bine să plece.*

Un alt articol din 3 noiembrie 2007, *Italian police begin to round up Romanians* (trad. *Poliția italiană începe să controleze românii*) relatează despre acțiunile poliției din Italia, care a început să expulzeze românii din Italia. Poliția a distrus toate taberele care erau locuite de către imigranții români. Prefectul Romei, Carlo Mosca, a declarat că este nevoie ca autoritățile locale din mai multe orașe italiene să demareze o campanie de evacuare a taberelor locuite de rromi. Articolul spune că incidentul din 30 octombrie a fost ultima crimă urâtă dintr-o serie de crime comise de către români, care formează cea mai mare comunitate de imigranți ai Italiei. Conform declarației unui ofițer de poliție, toți cetățenii UE vor fi tratați cu respect absolut.

Articolul *Violence as Italy expels migrants* (4 noiembrie 2007, trad. *Violență în timp ce Italia expulzează imigranții*) relatează întâmplările după incidentul din 30 octombrie, spunând că trei cetățeni români au fost agresați de mai mulți italieni în parcarea unui supermarket. Violența asupra românilor, condamnată de autoritățile locale, a venit după ce acestea au expulzat mai mulți cetățeni români, spunând că reprezintă

o amenințare pentru siguranța publică. Articolul continuă să vorbească despre Giovanna Reggiani, victima agresiunii lui Romulus Mailat. Se spune că un buldozer a disturs locul unde Mailat a locuit împreună cu mama lui. Chiar dacă s-au comis acte de violență asupra romilor, orașele din Italia au continuat să expulzeze românii, fără ca cineva să dea vreo declarație în legătură cu acest caz.

Articolul *Italian right calls for repatriation of Roma* (5 noiembrie 2007, trad. *Voci de dreapta cer repatrierea rroma*) prezintă soluția pentru stoparea crimelor, elaborată de partidul de dreapta din Italia, în opinia căruia ar fi nevoie de repatrierea imigranților în masă și închiderea frontierelor. Gianfranco Fini, președintele Alianței Naționale din Italia a declarat după moartea italienei Reggiani, *că rromii sunt imorali, fură și nu lucrează, femeile fiind cele care se prostituează pentru a câștiga bani*.

În articolul *Xenophobia in Italy: a fortress fights to keep out poor* (27 noiembrie 2007, trad. *Xenofobie în Italia: o fortăreață luptă pentru a ține departe săracii*) putem citi din nou o narațiune despre Veneția, o citadelă superbă, spunând însă că acest oraș a devenit primul oraș din Italia care a interzis ca cei săraci, cei fără adăpost și fără locuri de muncă să trăiască acolo.

The Daily Mail

Articolul cu titlul *Brutal sex attack forces Italy to make laws for kicking out EU migrants* (3 noiembrie 2007, trad. *Atac sexual brutal forțează Italia să facă legi pentru a expulza imigranți din UE*) relatează întâmplările care au cauzat expulzarea românilor din Italia, accentuând că în prealabil cetățenii Uniunii Europene puteau fi trimiși acasă în cazul în care au reprezentat o amenințare pentru țară, de obicei văzuți ca fiind teroriști. Aceștia pot fi expulzați dacă reprezintă o amenințare pentru societate. În continuare articolul prezintă faptul că înainte de noua lege, ordinele de expulzare erau mult mai complicate și că de acum fiecare cetățean al Uniunii Europene care este sub investigare sau este condamnat, poate fi expulzat. Există o singură statistică prezentată în articol care spune că în ultimele 18 luni, românii au fost considerați vinovați pentru comiterea a 76 de infracțiuni în Marea Britanie și în același timp, rata criminalității în România a coborât cu 26 %, sugerându-se astfel că cei care au părăsit România sunt în mare parte persoane care săvârșesc infracțiuni.

Chiar din titlul articolului *Berlusconi tells Italy to close borders to Romanians to stop crime* (4 noiembrie 2007, trad. *Berlusconi spune Italiei să închidă granițele pentru români pentru a opri criminalitatea*) reiese că italienii consideră că soluția cea mai bună de a evita crimele din Italia este să închidă frontierele în fața românilor. Silvio Berlusconi este cel care a inițiat această soluție și o alianță conservativă a decis să expulzeze mii de imigranți după un val de crime comise de către aceștia. Chiar dacă mai mulți politicieni italieni au votat pentru soluția propusă de Berlusconi, papa Benedict al XVI-lea a declarat că autoritățile nu au voie să uite că imigranții au atât obligații, cât și drepturi. Este știut

faptul că Vaticanul are o influență politică. Articolul relatează și despre reacțiile venite din partea politicianilor români: *Traian Băsescu a declarat că toată lumea trebuie să lupte împotriva valului de xenofobie, care se manifestă în Italia și trebuie să se îmbunătățească imaginea pe care o au românii care lucrează în Italia*.

Articolul *Will UK follow as Brussels backs Italian law to kick out 'undesirables'?* (5 noiembrie 2007, trad. *Se va bucura legea italiană, care-i respinge pe cei 'nedoriți', de aceeași susținere din partea Marii Britanii, ca și din partea Bruxelles-ului?*) tratează problema deportării imigranților din Italia, Comisia Europeană sprijinind această decizie, amintind că guvernul are dreptul să elimine orice cetățean care reprezintă o amenințare pentru siguranța publică. Purtătorul de cuvânt, Frisco Abbing, a accentuat: *măsurile luate trebuie să se axeze pe indivizi și fiecare caz trebuie evaluat individual*. Ultima afirmație a articolului este: *primul ministru Călin Popescu Tăriceanu a declarat că aceste legi sunt xenofobe*.

Articolul intitulat *Savage murder brought a backlash against Italy's migrants – and laws to expel them* (9 noiembrie 2007, trad. *Crimă sălbatică crește sentimentele negative față de imigranții din Italia și determină legi care să le permită expulzarea*) începe cu relatarea crimei comise de către cetățeanul român Romulus Mailat și vorbește pe larg despre victima Giovanna Reggiani. Articolul relatează în detaliu această crimă oribilă, dar vorbește și despre atacul asupra românilor comis de mai mulți italieni. Relatarea crimei se face în detaliu, folosind cuvinte cum ar fi: *a ucis cu sânge rece casnica îmbrăcată în alb*.

The Daily Express

Articolul cu titlul *Arrivederci Romanians: Italy expels homeless migrants after murder* (3 noiembrie 2007, trad. *La revedere români: Italia expulzează imigranții fără locuință ca urmare a unei crime*) relatează despre noua lege introdusă, privind deportarea imigranților care reprezintă o amenințare pentru societate. În continuare povestește despre crima comisă de către cetățeanul român pe 30 octombrie. Italienii au fost șocați de declarația unui polițist român, conform căruia, *după ce România a intrat în Uniunea Europeană, rata criminalității a scăzut cu 26% în țară*. Andrew Green, președintele *Migration Watch UK* a adăugat: *această situație ne arată că Marea Britanie se supune directivelor Uniunii Europene în timp ce italienii le ignoră*.

Articolul *Italy begins immigrant deportations* (7 noiembrie 2007, trad. *Italia începe deportarea imigranților*) începe cu relatarea întâmplării care a avut loc pe 30 octombrie 2007. În continuare vorbește despre faptul că guvernul italian a acceptat ca autoritățile locale să aibă puterea de a deporta imigranții europeni care reprezintă o amenințare pentru ordinea publică. După ce ministrul Italiei pentru Dezvoltare Economică, Pier L. Bersani s-a întâlnit cu premierul Călin P. Tăriceanu a declarat că decretul de expulzare a românilor este în conformitate cu standardele Uniunii Europene. Totodată putem citi că guvernul

României s-a alarmat, spunând că în Italia există xenofobie, mai ales după incidentul în care trei români au fost atacați de cetățeni italieni, incidentul fiind aparent corelat și cu moartea Giovannei Reggiani. În continuare se afirmă că există români care pleacă din propria inițiativă, acestora fiindu-le frică de actele rasiste. Comisarul Națiunilor Unite al Refugiaților a accentuat că s-a instaurat *climatul intoleranței* și că există o *tendență spre xenofobie* în Italia.

The Daily Telegraph

În articolul *Italy starts rounding up Romanian immigrants* (3 noiembrie 2007, trad. *Italia începe arestarea imigranților români*) se vorbește despre noua lege introdusă de către guvernul italian, după întâmplarea în care a fost implicat cetățeanul român, decret care a fost publicat oficial. Declarația comisarului European, în legătură cu această lege, spune că *este obligația României să reprimească cetățenii români*. Totodată el și-a exprimat dorința de a distruge taberele de pe malul râului pentru a preveni întoarcerea românilor în Italia. Chiar dacă Franco Frattini a declarat aceste lucruri, este clar că directiva europeană specifică faptul că expulzarea nu poate fi îndreptată spre un grup etnic, fiind nevoie de un preaviz de o lună pentru a începe deportările. Nello Rossi, președintele Asociației Magistraturii Naționale Italiene, a declarat că fiecare expulzare trebuie justificată și nu poate fi vorba despre o expulzare în masă discriminatorie. În finalul articolului se precizează că guvernul român a acceptat ca orice infractor violent să fie repatriat.

În prima parte a articolului *Italy to deport 100 Romanians after robbery* (3 noiembrie 2007, trad. *Italia expulzează 100 de români după un jaf*) putem citi despre întâmplarea în care a fost implicat cetățeanul român, acesta recunoscând că a jefuit-o pe italiancă, negând însă că a violat-o. Această întâmplare i-a înfuriat pe mai mulți italieni, care dau vina pe români pentru valul mare de crime. În continuare articolul relatează că Italia este țara care a acceptat peste 600.000 de imigranți în ultima vreme, cei mai mulți dintre aceștia fiind români. Walter Veltroni, primarul Romei, a declarat că înainte de ianuarie 2007 Italia a fost cea mai sigură țară din Europa, însă 75% dintre arestările pentru crime au fost arestări ale românilor.

Articolul cu titlul *Immigration: Controls no barrier to Romanians* (5 noiembrie 2007, trad. *Migrația: Control, nu barieră pentru români*) relatează despre imigranți care doresc să lucreze în Marea Britanie. Un agent pentru recrutarea lucrătorilor în Marea Britanie a declarat pentru ziar că guvernul nu poate controla muncitorii veniți din cele două țări (România și Bulgaria) și că nu se poate ști câți imigranți au intrat efectiv în Marea Britanie. Guvernul britanic revendică faptul că numai 8945 de persoane au intrat în țară din România și Bulgaria după aderarea acestora la Uniunea Europeană. Daniela Marinescu, directorul unei agenții de recrutare a declarat pentru ziar: *cei mai mulți români care pleacă în Marea Britanie caută locuri de muncă pe piața ilegală*. La sfârșitul articolului se precizează că în ciuda

faptului că se simte o îmbunătățire din punct de vedere economic, România a rămas una dintre cele mai sărace țări din Europa.

The Financial Times

În prima parte a articolului *Italy uses tough decree to expel Romanians* (4 noiembrie 2007, trad. *Italia utilizează un decret pentru a expulza românii*) se relatează despre noul decret introdus de către guvernul Italian. Ministrul de interne, Giuliano Amato, a declarat că directiva 38 a Uniunii Europene, care guvernează libera circulație a cetățenilor cu criteriile de reședință și expulzare limitată, este depășită. Acesta vorbește despre un fenomen istoric, 500.000 de români care au intrat în Italia pe parcursul unui singur an. Ordinul de expulzare a cetățenilor care reprezintă o amenințare pentru siguranța publică este valid timp de 3 ani. Traian Băsescu, președintele României a declarat: *este nevoie să înceteze declarațiile care pot transforma situația într-una mult mai tensionată*, spunând că sprijină pedeapsa pentru comiterea unei crime, dar nu poate fi de acord ca italienii să-i umilească pe cetățenii români.

În articolul *Prodi says Romanian influx took EU by surprise* (7 noiembrie 2007, trad. *Prodi afirmă că fluxul de români a luat UE prin surprindere*) putem citi declarația dată ziarului de Romano Prodi conform căreia *nimeni nu s-a așteptat la fluxul atât de mare de oameni care au părăsit România și au venit în Italia*. La întrebarea *câți români au intrat în Italia, după ianuarie 2007?*, ministrul nu a putut da un răspuns exact, însă a declarat că numărul dat de G. Amato (500.000 de români) este exagerat de mare. Articolul spune că majoritatea românilor din Italia lucrează legal, fiind angajați în construcții. Prodi a mai spus că este de acord cu principiul liberei circulații a cetățenilor Uniunii Europene și argumentează că Italia are mare nevoie de muncitori imigranți, dar totodată afirmă că directiva Uniunii Europene privind libera circulație din 2004 s-a dovedit a fi inadecvată. Oficialii italieni au sugerat că România *a aruncat tromii în Italia și este necesară exercitarea unui control mult mai sever asupra lor*.

Articolul *Murder case stirs fears of double standards on racism* (7 noiembrie 2007, trad. *Crima iscă teama de standarde duble referitoare la rasism*) relatează despre frica românilor după moartea italienei, privind standardele duble ale Uniunii Europene. Marius Moraru, tehnician de calculatoare a declarat: *înainte să devenim membri ai Uniunii Europene, ne spuneau că trebuie să luăm măsuri în ceea ce privește discriminarea față de rromii. Acum că suntem membri, aflăm că Uniunea Europeană ne tratează cu același dispreț de care am fost acuzați privind rromii*. În continuare articolul vorbește despre o posibilă soluție propusă de primul ministru român Călin Popescu Tăriceanu, adică *creșterea numărului de ofițeri de poliție români în Italia*, spunând că *aceștia își vor ajuta colegii italieni să investigheze bandele criminale active ale românilor din Italia*.

Articolul din 7 noiembrie 2007, cu titlul *Italy, Romania seek EU help with Roma* (trad. *Italia și România caută*

sprijinul UE în ceea ce privește roma) relatează despre întâlnirea dintre primul ministru român și cel italian, Călin Popescu Tăriceanu și Romano Prodi. Cei doi miniștri susțin, într-o scrisoare adresată președintelui Comisiei Europene Manuel Barosso, că reacția rasistă la crima comisă de cetățeanul român a condus la mai multe atacuri asupra românilor. Înainte ca primul ministru român să se întâlnească cu omologul său italian, el a acuzat politicienii italieni că generează un val de xenofobie față de cetățenii români. Scrisoarea către președintele Comisiei Europene amintește că problema imigrației a afectat întreaga Europă. Cei doi prim-miniștri au declarat că statele europene trebuie să coopereze în privința mișcărilor populației și să ia în considerare că diversele grupuri trebuie integrate în societate. Aceștia au atras atenția asupra comunităților rrome, mobilitatea cărora este greu de controlat, spunând că Uniunea Europeană ar trebui să lanseze noi inițiative pentru a-i include în societate.

Articolul cu titlul *Italian cities to clear gypsy sites* (28 noiembrie 2007, trad. *Orașele italiene elimină așezările țiganilor*) relatează că activiștii locali susțin că expulzarea imigranților poate fi considerată o campanie coordonată și dusă împotriva rromilor. Primarul Romei, Veltroni, a declarat că integrarea și siguranța stă la baza politicii lui în ceea ce privește comunitățile rrome. Articolul vorbește despre primarul Veltroni, cum că el ar fi cel care a încercat să contribuie la îmbunătățirea condițiilor de viață ale rromilor. Totodată articolul spune că primarul a fost cel care a ajutat oamenii să se mute din tabere în locuințe decente.

Articolul *Romania's assurance on migrants* (5 decembrie 2007, trad. *Asigurarea României pentru imigranți*) începe cu declarația lui Călin P. Tăriceanu: *asigurând că țările europene, care urmăresc politica 'open door', nu vor mai experimenta un flux mare de lucrători imigranți*. Primul ministru român a declarat pentru ziar că este nerealistă temerea țărilor europene că un flux mare de lucrători imigranți români vor invada țările din vestul Europei, în timp ce economia României înflorește, România având rata cea mai mică a șomajului din Europa. Călin Popescu Tăriceanu a mai spus: sentimentul anti-românesc, cauzat de moartea Giovannei Reggiani, *este un sentiment care există pe plan local, și din fericire acest sentiment nu se extinde în toată Europa*.

Mediaframing în presa britanică. Concluzii:

Crima pentru care Romulus Mailat, la aproximativ un an de la comitere a fost judecat și condamnat la 29 de ani de închisoare, a generat în noiembrie 2007 mai multe articole în presa britanică unde termenul *România* sau cel de *român* apar, decât orice alt eveniment în orice altă lună a anului 2007. Această ipoteză a fost confirmată printr-o simplă analiză de conținut cantitativă pentru aceste două categorii. În special articolele apărute în primele zile ale lunii noiembrie încep prin a descrie fapta comisă de emigrantul român, unele dintre articole menționând originea sa rromă, altele nu.

Descrierile se înscriu într-un spectru larg, pornind de la o prezentare neutră și ajungând până la imagini de-a dreptul mitologice generate de accentuarea unor elemente precum acela că victima era îmbrăcată în alb. Fapta comisă de Mailat este descrisă în general în termeni precum *murder*, *crime* etc. În unele articolele este stipulat faptul că victima a fost violată, iar mai apoi nu se mai pomenește acest fapt.

Problematica descrisă în articolele de mai sus este una de factură complexă, presa britanică și cea internațională de limbă engleză nu este interesată doar de o crimă a unui emigrant din România, ci de întreaga paletă de consecințe pentru politica internă din Italia, pentru lupta împotriva criminalității din această țară și totodată de ecourile în relațiile internaționale, respectiv în relațiile bilaterale româno-italiene și în relațiile din interiorul Uniunii Europene.

Se observă destul de clar fenomenul de *frame-bridging* având în vedere că mai mereu se generalizează, vorbindu-se de migrație ca fenomen și totodată ca problemă. Dincolo de a fi o problemă a italienilor, aceasta este o problemă europeană și deci, conform unei părți a jurnaliștilor, o problemă a Marii Britanii, prin aceasta fiind legitimat interesul pentru tratarea pe scară largă a acestei chestiuni în presă.

Argumentația merge deseori în direcția accentuării faptului că politica precaută a Marii Britanii, care a impus restricții pe piața forței de muncă, este aprobată sau chiar considerată a fi un model pe care Italia ar trebui să-l urmeze. Aprobarea acestei politici reprezintă și soluția propusă în cadrul acestui *frame*. Avem de-a face cu două poziții dihotomice *da* și respectiv *nu* migrație, care sunt prezentate în cadrul a două *frame*-uri distincte. Demersul argumentativ pro are ca idee centrală necesitatea forței de muncă din afară, în calitate de factor necesar dezvoltării economice. Criminalitatea crescută în rândul imigranților reprezintă cel mai des contraargument vehiculat. Sunt utilizate cifre și statistici care însă sunt de multe ori contradictorii.

Cazul Mailat și evenimentele care au urmat în Italia în noiembrie 2007 în ceea ce privește politica și atitudinea față de problema migrației au determinat o prezență mediatică intensă a românilor și a României în presa britanică, asocierile însă sunt în cea mai mare parte a articolelor cel mult neutre, chiar negative. Agenția de Monitorizare a Presei a monitorizat în perioada 1-10 noiembrie 2007 trei dintre publicațiile cu cel mai mare tiraj din presa românească *Evenimentul Zilei*, *Jurnalul Național* și respectiv *Libertatea*, iar rezultatele au fost publicate într-un raport cu titlul *Cazul Mailat în presă, de la crimă la criză*. Pentru presa britanică accentul cade mai degrabă pe *crimă*, dimensiunea de criză fiind mai puțin prezentată. O cercetare comparativă a *frame*-urilor din presa românească și a celor din presa străină poate constitui subiectul unui viitor studiu, limitele articolului de față fiind tocmai perspectiva unilaterală.

Bibliografie:

Balaban, Delia Cristina (2008), Noi teorii în cercetarea efectelor comunicării media. Framing sau teoria cadrelor de interpretare, în *Revista de Studii Media*, nr. 2, p. 8-12.

Botezan, Raluca Maria (2008), Prezentarea mediatică a problemelor în relațiile româno-italiene, lucrarea de licență Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, coordonator Delia Cristina Balaban.

Entman, Robert M. (1993), Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm, în *Journal of Communication*, nr. 43, nr. 4, p. 51-58.

Entman, Robert M. (2007), Framing Bias: Media in the Distribution of Power, în *Journal of Communication*, nr. 57, p. 163-173.

Fröhlich, Romy/ Scherer, Helmut/ Scheufele, Betram (2007), Kriegsberichterstattung in deutschen Qualitätszeitungen. Eine inhaltsanalytische Langzeitstudie zu Framingprozessen, nr. 1/2007, p. 11-32.

Gamson, William A./ Modigliani, Andre (1989), Media Discourse and Public Opinion on Nuclear Power. A Constructionist Approach, în *Journal of Sociology*, nr. 95, nr. 1-37.

Gitlin, Tod (1980), *The Whole World is Watching. Mass Media in the Making and Unmaking of the New Left*, Berkley.

Iyengar, Shanto/ Simon, Adam (1993), News Coverage of the Gulf Crisis and Public Opinion. În *Communication Research*, nr. 20, p. 365-383.

Iyengar, Shanto/ Simon, Adam (1997), News Coverage of the Gulf Crisis and Public Opinion. A Study of Agenda Setting, Priming and Framing, în: Iyengar S./ Reeves, R., *Do the Media Govern? Politicians, Votesra and Reporters in America*, Thousand Oaks, p. 248-257.

Jäckel, Jörg (2008), *Medienwirkungen. Ein Studienbuch zur Einführung*. Ediția a 4-a revizuită și adăugită, VS Verlag, Wiesbaden.

Matthes, Jörg/ Kohring, Matthias (2004), Die empirische Erfassung von Medien-Frames, în *Medien und Kommunikationswissenschaft*, nr. 52, p. 56-75.

Reese, Stephen D. (2007), The Framing Project: A Bridging Model for Media Reserach Revisited, în *Journal of Communication*, nr. 57, p. 148-154.

Scheufele, Dietram A. (1999), Framing as a Theory of Media Effects, în *Journal of Communication*, nr. 49, p. 103-122.

Scheufele, Dietram A./ Tewksbury David (2007), Framing, Agenda Setting and Priming: The Evolution of Three Media Effects Models, în *Journal of Communication*, nr. 57, p. 9-20.

Weaver, David (2007), Thoughts on Agenda Setting, Framing and Priming, în *Journal of Communication*, nr. 57, p. 142-147.

Media:

- BBC News*
- The Daily Express*
- The Daily Mail*
- The Daily Telegraph*
- The Economist*
- The Financial Times*
- The Guardian*
- The Independent*
- The Times*

Abstract

The article analysed how the Mailat case, a strong mediated case in Romania and Italy was reflected in the British media. The authors chose English newspapers because of the recent history of focussing on Romanian migrants. The theoretical background is the Theory of Frames as one of the recent theories used in the journalistic and PR research. The description and dynamics of frames of the presentation in the British media of the particular case of the crime committed in Italy that the Romanian migrant was accused of, the socio-political and economical context are central aims of this research.

Key words

Media frames, agenda- setting, migration.